

# Richard Ahlström

---

BUS-DAGARNA I NORRKÖPING

APRIL, 2025



- Forskare – Överskuldsättning och ohälsa sedan 1995
- Flera svenska och utländska universitet

- **Utredare i Sverige:**

- Konsumentverket
- Kronofogden
- SOU
- Riksrevisionen
- BUS
- Många kommuner

- **Utredare för EU:**

- EU-kommissionen
- Europaparlamentet
- Europarådet
- Eurofound

- **Expertrådgivare:**

- Socialdepartementet i Norge, Irland och Belgien (La Vallonie), Federal Reserve (USA).

### **Styrelseuppdrag:**

- Kronofogdens Vetenskapliga Råd (Ordf)
- ECDN European Consumer Debt Net
- EFIN European Network for Financial Inclusion) (Ordf)
- Finance Watch

### **Mediauppdrag:**

- SVT - Sveriges Radio och Television
- DR - Danmarks Radio
- YLE – Finlands Radio
- TV stationer i Belgien, Frankrike, Irland

# Romerretten

---

- Den tidligste overleverede lovtekst om gæld stammer fra de såkaldte tolv tavlers lov, der udgjorde romernes første lovkodeks i 450 f.Kr.
- Gældsvedtægterne, indfanget i indskrifter i tavle III, erklærer, at en gæld, der ikke tilbagebetales rettidigt efter offentliggørelsen af en retskendelse, giver kreditor ret til at arrestere skyldneren. Efter 60 dage i forvaring bringes sagen for retten, og hvis gælden ikke derefter er betalt, kan skyldneren sælges til slave i udlandet eller dræbes.
- Romerretten udøvede i sin første fase ekstreme sanktioner over for skyldneren i forbindelse med betalingsmisligholdelse, men efterfølgende omformuleringer forbedrede skyldnerens situation ved at indføre begrebet: ***Pacta sunt servanda***



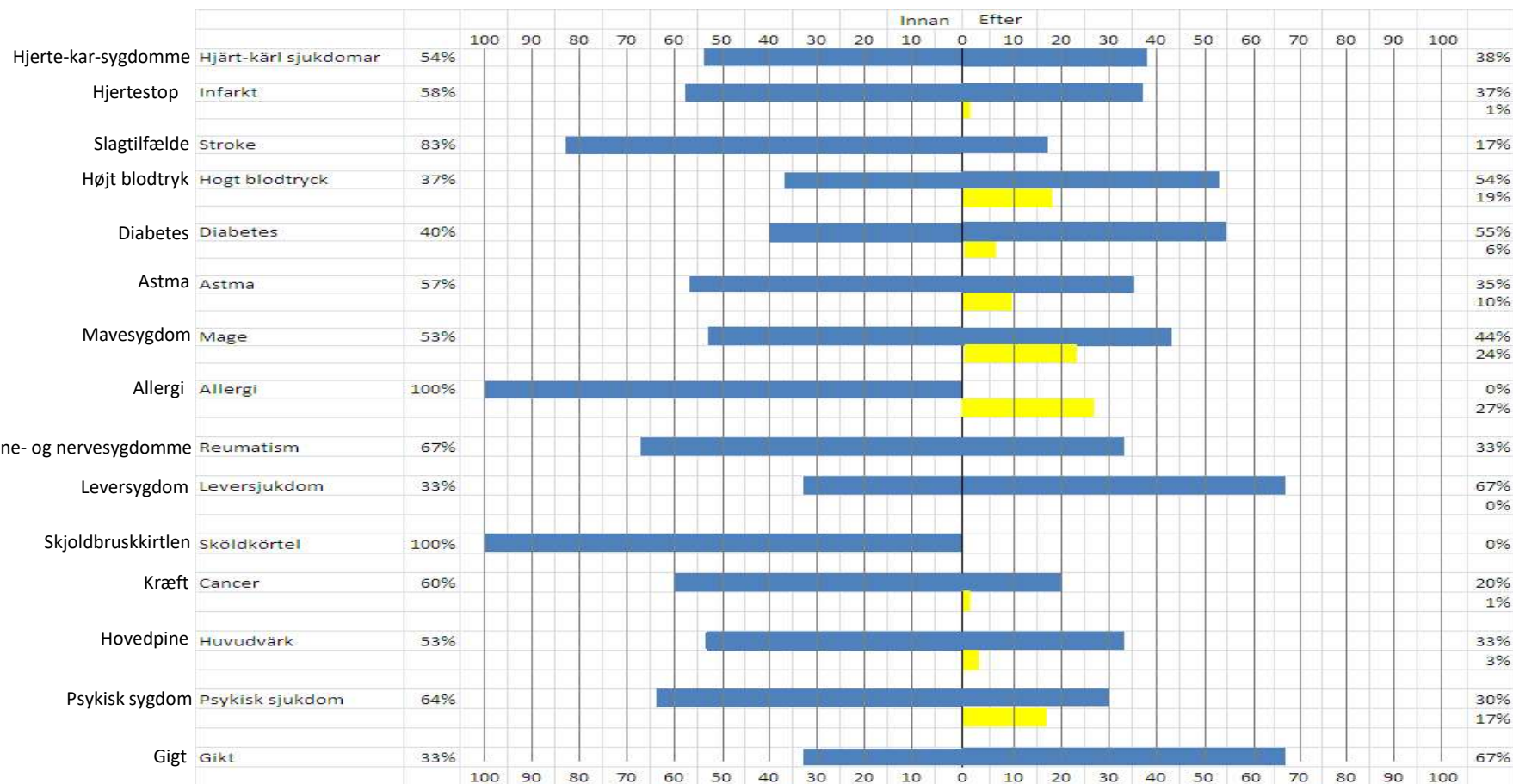
# Middelalderen

---

- Middelalderen medførte et radikalt anderledes perspektiv i Europa. Ifølge den katolske kirke blev pengeudlån og indtægter fra renter betragtet som manifestationer af grådighed, åger og dovenskab, der derfor hørte med til de syv dødssynder, og som følgelig blev alvorligt fordømt.
- For eksempel, hvis en pengeudlåner (dvs. bankmand) ikke før sin egen død refunderede alle de renter, han havde opkrævet sine skyldnere, kunne han ikke forvente at blive begravet i indviet jord (Le Goff, 1990). Interessant nok fordømmer Islam udlån med renter den dag i dag.



## Mænd



## Kvinder



# Overgældsætningens omkostninger for samfundet

---

I Sverige svarer de samlede merudgifter til:

- Sundhedsvæsen
- Produktionstab
- Arbejdsløshedsydelse
- Langtidssygemeldinger
- Før tidspensioner

til **201,4 milliarder** svenske kroner på årsbasis.



## Resultater – tre år efter afslutning af gældssanering

---

- Helbredet er ikke forbedret
- Stigning i pludselige dødsfald
- Høje selvmordsrater
- Socialt netværk er stadig hæmmet
- Ingen tilbagevenden til arbejdsmarkedet
- Udtømmelsen af de økonomiske ressourcer bliver ikke genoprettet

## Results – three years after completion of debt relief

---

- Health has not improved
- Increase of sudden deaths
- High suicide rates
- Social networking is still hampered
- No return to labour market
- The depletion of financial resources is not restored

Vedligeholdelse af  
betalingsvaner!



Sygdom

Psykisk lidelse

Børns levevilkår

Tab på udlån

Kriminalitet

Nationaløkonomisk minus